

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 5. De Politiâ Italarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

animi superfluâ subtilitate ducunt, & semper stant in speculâ, quid ceteri agant arbitraturi. Venena, damnatâque libidinem omiserim, quod non Italiæ propria vitia, sed in totum Orientem criminatio, maximè cum & negari faciliùs possint à consciis, & ab æmulis fingi. Ingens autem & publica crudelitatis opinio, quam illic feruntur odio inter se inimici exercere, prædonésque grassari. Cætera apud eundem si vacat perleges.

§. 5. *De Politia Italarum.*

BARBARIS Imperium Occidentale lacerantibus; Alanis & Vandalis, Africam; Visigothis, Hispaniam; Francis & Burgundionibus, Galliam; Hunnis, Illyricum deuantibus, Romani & Italiæ ad externa auxilia etiam barbarica respexerunt. Odoacer Rex Herulorum primus occurrit, non tam ad tutelam Italiæ quàm prædam. Is Rauennæ Momyllum Augustulum anno Christi 475. exautorauit, ac paulò post patrem eius Orestem Placentiæ occidit, sicque Italiæ Princeps, seu Rex constitutus est si non nomine, saltèm re. Tum Zeno Imperator Orientem regebat, & agrè ferebat Gothos Thraciæ partem occupasse, quæ vi retineri non potuerat. Is ergo persuasit Theodorico Gothorum Regi, qui Patricius & Consularis erat, ex dignitate eius esse Italiam vindicare. Exarsit ad illa monita Theodoricus, & Italiam cum suis Gothis ingressus triplici prælio Odoacrem vicit, ac tandem occidit, omnibusque Gothis conciliatis regnum Italiæ auspicatus est; cui successere 8. deinde Reges origine Gothi, quorum vltimus & 9. Teias Totilæ successor à Narsete Enucho Duce fortissimo Iustiniani Imperatoris victus & occisus est. Gothi ex Italiâ eiectis, Italia, Sicilia, Sardinia, Corsica Imperio Orientali contributæ sunt, quibus præesse iussus victor Narses, vtriusque militiæ Magister. Sed hic irritatus probris Sophiæ Augustæ Longobardos exciuit ex Pannoniâ vbi Hunnis permixti fixerant sedes suas. Hi Longobardi Duce Alboïno Italiam occuparunt, primusque Rex Longobardorum institutus Alboïnus, cui deinceps successere 22. eiusdem generis Reges ad Desiderium, qui 23. & vltimus fuit. Hi autem nouas leges ediderunt, ex quibus regnum Italiæ administrauerunt; Italiam in 6. Præfecturas, seu Satrapias distribuerunt, quarum duæ Marchiæ fuerunt *Anconitana*, & *Tarvisina*; Ducatus quatuor *Spoletinus*, *Taurinus*, *Foroiuliensis*, & *Beneuentanus*; Duces

sibi successores non deligebant, sed iis successor communi gentis Concilio dicebatur; Marchiones autem electi, vel à Rege, vel à Concilio poterant sibi successorem creare. Interim Imperatores Orientis aliquid sibi seruabant in Italiâ, cui Iustinus Iunior præfecit Longinum sub titulo Exarchatus, cuius sedes erat Rauenna, vbi sedere deinceps 14. Exarchæ Constantinopoli missi, qui tandem per Aistulphum penultimum Longobardorum Regem eiecti sunt captâ Rauennâ. Erant Longobardi summo Pontifici inimici, & iam eorum iniuriæ contra Stephanum Papam in Italiam Pipinum exciuerant. Desiderius aliunde Carolo Magno infensus Hadrianum Pontif. vexare cœpit, sed statim virorem sensit Carolum, à quo victus, obsessus, ac tandem captus est, extinctumque Longobardorum in Italiâ regnum. Concessit multas regiones sedi Romanæ, scilicet Exarchatum Rauennæ, Flaminiam & Picenum, ac deinceps Imperator Occidentis Romæ consecratus est. Ludouicus I. seu Pius, non tantum dona in sanctam sedem patris sui confirmauit, sed etiam auxit, ac Pontificibus Ro. vniuersam addixit Italiam, videlicet quæ à Rubicone inchoatur, vt postea pluribus exponemus. Pipinus eius filius ab eo Rex Italiæ constitutus est, qui Venetos appetiit bello: ei successit filius Bernardus, quo exauthorato creatus est Rex Ludouicus II. filius Lotharij Imp. qui Italiam contra Sarracenos fortiter tutatus est. Exinde turbæ hinc concitata; Vido Dux Spoletinus sese Augustum & Imperatorem gessit, itemque filius eius Lambertus; Berengarius etiam Dux Foroiuliensis anno 904. sub quo Sarraceni Calabriam & Apuliam, Hunni Venetam ditionem deuastarunt. Post Berengarium multi hoc regnum presarunt, inter ceteros Berengarius II. qui omnes ab Othone I. victi sunt. Hinc transit ad Imperatores Occidentis Italia, quæ multum eis negotij exhibuit sub Othonibus, Henricis, Fridericis. Sub iis demum libertas vrribus vendita, addicti precio Ducatus. Mathildis anno 1115. Pontificiam ditionem auxit. Quando autem regnum Neapolitanum, aliæque ditiones conflata sint, dicemus suo loco.

In præsentia obseruo tantum omnem in Italiâ statum aut Monarchicum, aut Aristocraticum esse: hoc Respublicas administrari, illo ceteras ditiones. Qui præsumt hinc, aut Duces, aut Principes, aut Marchiones, aut Comites sunt. In regno Neapolitano Principes præcedunt Duces, alibi Principes Ducibus inferiores iudi-

indicantur. Quare Duces filios suos Principes appellant; & Principes Mirandulæ, & Sabuloneti Ducis nomen ab Imperatoribus emerunt. Hos autem tibi sub vnum aspectum sistimus qui à nemine pendent nisi fortè ab Imperatore, & in suis titulis *Tales Dei gratiâ* inscribuntur, dicuntur *Serenissimi*, atque *Altitudinis* appellatione cohonestantur.

Italiae Principum Synopsis.

PRINCIPES EXTERI.	AVSTRIA-CVS	{ Comitatus Goritiensis: <i>Comté de Goritz.</i> { Pars Foro-Julienensis } <i>Parties de Frioul & Istrie.</i> { Pars Istriæ }
	R EX	{ Dominium Pinarolij: <i>Seigneurie de Pignerol.</i> { Principatus Monachij: <i>Principauté de Monaco.</i>
	FRAN-CIÆ	{ Tutela Casalij: <i>la Garde de Casal au Montferrat.</i> { Status Populonium & Iluæ: <i>l'Etat de Piombino & d'Elbe.</i>
	HEL-VETII	{ 4. Helueticæ Iurisdictiones: <i>les quatre Bailliages d'Italie.</i>
	GRISONES	{ Vallis-Tellina: <i>la Val-Telline.</i>
	EPISCOPVS	{ Partim in Germaniâ, partim in Italiâ: olim
	TRIDEN-TINVS	{ in Familiâ <i>des Mandruzzî</i> , nunc <i>des Lodrone.</i>

Ceteri creduntur indigenæ.

POTENTISSIMI.	PON-TIFEX	{ Status Pontificius, <i>Stato della Chiesa</i> , complectens { vndecim Regiones.
	MAXIMVS	{ Comitatus Auenionensis, &c. { Supremum ius in Siciliam, Neapolitanum regnum, & Sardiniam.
	R EX	{ Regnum vtriusque } Cis Pharum { Siciliæ } Trans Pharum.
	HIS-PANIA	{ Ducatus Mediolanensis: <i>Duché de Milan.</i>
	RVM.	{ Status Præsidij in Tusciâ, <i>Porto Hercole, &c.</i>
	{ Cætera aut perdidit, aut veniunt in controuersiam.	
	<i>Parall. Geogr. Tom. 11.</i>	

Y Y y y

MI-	MAGNVS DVX ETRVRIÆ	DITIO Florentina: <i>Florence.</i> Ditio Pisana: <i>Pise.</i>
NVS		
PO-	SA-	Ducatus Pedemontanus: <i>Piedmont.</i> Comit. Nicænsis: <i>Nice.</i>
TEN-		
TES	DVS	Marchionatus Saluffiarum: <i>Saluce.</i> Comit. Bogliensis: <i>Boglio, ou Behil.</i> &c. de quibus suo loco.
	ITA-	DVX MAN- TVANVS } Ducatus Mantuæ: <i>Mantouie.</i> Ducatus Montisferrati: <i>Montferrat.</i> Aliquot ditiones in Galliâ.
LIÆ	DVS	
PRIN-	DVX MVTI- NENSIS } Ducatus Murinensis: <i>de Modene.</i> Ducatus REGIENSIS: <i>de Reggio.</i> <i>Atestinorum d'Est</i> } Cum aliquot aliis ditionibus.	
C I-	DVX PAR- MENSIS	Ducatus Parmensis: <i>Parme.</i> Ducatus Placentinus: <i>Plaisance, &c.</i> Com. Castrensis: <i>de Castro.</i> Com. Roncilionensis: <i>de Ronciglione.</i>
PES		
MINORES ITALIÆ	IN	EX FA- MILIA } Dux Guastallæ: <i>Guastalla.</i> Dux Sabulonetti: <i>Sabionette.</i> Comes Nouellaræ: <i>Nouellare.</i>
	LON-	MAN- TVANA } Princeps Bossolensis: <i>Bossolo.</i> Marchio Castilionæus Stiueræus: <i>Casti-</i> <i>glione de la Stinere.</i>
	GO-	<i>Gonza-</i> <i>garum</i> } Dominus Solfarini: <i>Solfarino.</i>
	BAR-	DVX MIRANDV- LANVS Picorum } Duc. Mirandulæ: <i>la Mirandole.</i> Comit. Concordiæ: <i>Concordia.</i>
	DIA.	PRINCEPS MACERANI, in ditione Vercellensi in- clusus: <i>Ferratorum, des Ferrati.</i>
	IN	MARCHIO TORRELIÆ: ex Familiâ <i>Doriarum, Do-</i> <i>ria, & Comes Ouensis de Loian, item & Prin-</i> <i>ceps Melphitanus, & Comes Corefæ in regno</i> <i>Neapolitano.</i>
	ORA	GE- } MARCHIO FINALII, olim <i>Carrerorum, postea Sa-</i> <i>baudi, nunc seruatur ab Hispano.</i>

PRINCIPES.	NVEN- SI.	PRINCEPS MONACHII: Prince de Mourgues, ou Monaco, & Dux Valentix in Galliâ; Grimaldorum: olim Marchio Campanix in regno Neapolitano.	
		IN E- TRV- RIA.	PRINCEPS MASSA Ciborum des Cibo.
	Comes Carreræ: Carrera.		
	TRV- RIA.	Cibo.	Dominus Aniani: d' Agnano dans le Pisan.
			Comes Florentiolæ: Fiorenfillo in Umbriâ.
			Dux Aiellensis: d' Aiello in Regno Neapolitano.
	IN DI- TIONE PONTI- FICIA.	Cibo.	MARCHIO MALÆSPINÆ: des Maleffine, in limite Genuensi & Tusco, vbi vrbs Forum Nouum Fofdinouo, cum 30. burgis circiter.
			DOMINVS POPVLONII: Seigneur de Piombino, & Ilue Insula: Appianorum, Appiani.
			COMES PETILIANI: Petiglian, Vrsinorum.
	RES- PV- BLI- CÆ ITA- LICÆ	MA- GNÆ PAR- VÆ	VENE- TA
In Albaniâ aliquid.			
Infulas Cretæ, Corcyræ, &c.			
ITA- LICÆ	PAR- VÆ	GENVEN- SIS	Ora Genuensis: la coste de Gennes.
			Corfica: la Corse.
			LVCENSIS in Tusciâ: de Luques.
			S. Marini in Ducatu Vrbinatæ: S. Marino.

§. 6. De Transitu in Italiam.

DE his egimus accuratè lib. superiori vbi de Alpibus; hinc tantum proponemus pauca, & quibus recentior descriptio carere non debet. Incipimus à Varo fluuio, & ad Carinthiæ vsque limitem Alpes percurrimus.

Y Y y y ij